

عنوان مقاله:

بازخوانی گزاره های معرفت شناختی حکمت اشراق، جایگاه عقل و شهود

محل انتشار:

اولین همایش ملی علوم انسانی در حکمت معاصر با محوریت علامه طباطبایی (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 12

نویسنده:

میرجمال الدین تقوی مقدم - دانشجوی دکتری علوم سیاسی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد شیراز

خلاصه مقاله:

یکی از مباحث مهمی که در حوزه ی نظام های فلسفی توجه خاصی به آن صورت گرفته است، مبانی معرفت شناسی یا شناخت شناسی است، در واقع در این فرآیند است که فیلسوفان نحوه ی نگرش خود به مباحثی از قبیل، صدق و کذب، امکان یا عدم امکان شناخت یقینی و همچنین توجه به ابزارها و منابع معرفت را به صورتی نظام مند و بر پایه ساختارهای هستی شناسی معرفی می کنند. از این رو با تکیه بر مبانی معرفت شناختی هر دستگاه فلسفی می توان آن را در بوته آزمایش گذاشت و به مرحله ی اعتبار سنجی در آن شاکله ی فلسفی رسید. نظام فلسفی اشراق نیز از این قاعده مستثنی نمی باشد. پر واضح است که بنیان گذار این مکتب فلسفی نیز، برای برپایی حکمت اشراق خود و نظامند کردن آن از ابزارهایی برای رسیدن به معرفت یقینی و شناخت حقیقی بهره گرفته است. با واکاوی نظام فلسفی سهروردی با این مسئله رو به رو می شویم که در این نظام فکری مبنای دریافت معرفت یقینی چیزی غیر از مبانی معرفت شناسی دیگر نظام های فلسفی می باشد. در واقع سهروردی با طرح ریزی علم حضوری بنیان معرفت شناسی جدیدی را در سپهر فلسفه ی اسلامی پایه گذاری می کند و فلسفه ی اشراق خود را بر آن استوار می سازد. از این رو در تلاشم در این مقاله به بررسی نظام معرفتی شهاب الدین سهروردی در چارچوب حکمت الاشراق بپردازیم و بر اساس آن جایگاه عقل و شهود را در شاکله ی این نظام معرفتی تبیین کنیم. نتیجه پژوهش حاضر حکایت از این دارد که در نظام معرفتی اشراقی سهروردی، شهود مبنای دریافت معرفت یقینی است و عقل در مرحله بعد، جایگاه و نقشی تبیین کننده دارد.

کلمات کلیدی:

عقل، شهود، معرفت شناسی، فلسفه اشراق، سهروردی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1488472>

